Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă si învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 107. Braşovŭ, Sâmbătă, 14 (26) Maiu 1888.

Braşovŭ, 13 Maiu st. v. 1888.

Încordarea între Germania şi Francia devine pe ḑi ce merge mai mare.

Ḑiarulŭ bismarkianŭ a pronunţatŭ cuvêntulŭ de „represalii“ şi guvernulŭ germanŭ s'a şi grăbitŭ a realisa acésta amenințare.

Printr'o ordonanță ministerială publicată în Strassburg se înăspresce controla paşpórtelorŭ la granița germano-francesă.

Nu e vorba dér de nisce mĕsurĭ severe, ci numai de represalii de soiulŭ celŭ mai blândŭ!

Cu acésta se mângâiă unele foi germane, carĭ nu vorŭ nicĭdecum sĕ crédă, că vr'una din cele două puterĭ marĭ rivale ar intenţiuna în adevĕrŭ rĕsboiulŭ.

Ce are de gândŭ dér principele de Bismark?

Faptŭ este că la granița germano-francesă domnesce o stare de lucrurĭ, care puţinŭ se deosibesce de încordarea în timpŭ de rĕsboiu.

Unŭ culegĕtorŭ de litere germanŭ din oraşulŭ Breslau vrea sĕ călĕtoréscă în Francia la sora sa bolnavă, are paşaportŭ în regulă şi 35 de francĭ banĭ de drumŭ. Autoritatea francesă însĕ nu'lŭ lasă sĕ trécă în Francia.

Póte că acéstă oprire a fostŭ numai o şicană, dér cum vine că din causa acestei singuratice afacerĭ se alarmézâ lumea cu luarea de represalii în contra Franciei?

Décă Germania nu voiesce sĕ turbure şi mai multŭ raporturile sale cu Francia, carĭ numai bune nu se potŭ numì, décă principele Bismark n'are intenţiunea sĕ aţiţe pe Francesĭ, atuncĭ a trebuitŭ sĕ urmărească altŭ scopŭ prin mĕsura amintită.

Şi acum ni se spune, care ar fi acestŭ scopŭ.

O fóiă francesă mâhnită amarŭ pe Germanĭ din causa ameninţărilorŭ cu represaliile, a observatŭ că nu înţelege de ce Francia sĕ fiă mai puţinŭ stăpână în casa sa decâtŭ este stăpână Germania într'o ţéră, care nu e a ei, făcêndŭ astfelŭ alusiune la Alsaţia-Lotaringia, pe care Francesii o consideră ca ţéra lorŭ, răpită.

Gazeta lui Bismarck rĕspunse mâniată memoratei foi francese, că a sositŭ timpulŭ de a-i lămuri pe Francesi despre aceea, că Alsaţia-Lotaringia este a Germaniei şi numai a Germaniei.

Acesta sĕ fiă scopulŭ ordonanţei ministeriale publicate în Strassburg.

Guvernulŭ germanŭ, prin înăsprirea controlului la graniţă, vrea sĕ constateze, că Alsaţia-Lotaringia este teritoriu germanŭ, pe care Francesii nu potŭ păşi decâtŭ numai cu paşaportŭ vizatŭ de ambasada germană din Paris.

Celŭ ce vrea sĕ crédă, că „represalile“ germane dela graniţă numai acésta ţintă o urmărescŭ, póte s'o crédă. Noi însĕ nu putemŭ admite, că principele Bismark şĭ-ar închipuì, că pe astă cale va puté familiarisa pe Francesĭ cu idea că provinciile cucerite în anulŭ 1870/1 suntŭ ţéră germană.

Mai curêndŭ ne vine a crede, că décă n'a voitŭ sĕ aţiţe, cancelarulŭ germanŭ a avutŭ scopulŭ mai practicŭ de a tăia prin controlulŭ severŭ alŭ paşpórtelorŭ firulŭ relaţiunilorŭ politice, ce se continuau în secretŭ între Paris şi Strassburg.

Dér Germania, care consideră pe Francesĭ ca duşmanii ei declaraţĭ, anevoie se va opri la represaliile luate. Planulŭ lui Bismark trebue că merge mai departe.

Şi aicĭ e ascunsŭ adevĕratulŭ periculŭ alŭ situaţiunei.

Prigonirea limbei românescĭ în Bucovina.

Locuitorii baştinaşĭ din Bucovina înfiinţéză şcolĭ cu dorinţa şi condiţiunea, ca în ele sĕ se cultive şi limba lorŭ română. Mai alesŭ aşa numiţii *mazilĭ* şi *rezeşĭ*, carĭ numĕră mulţĭ străbunĭ glorioşĭ în istoria Românilorŭ, dorescŭ cu-o pietate sântă, ca copiii lorŭ sĕ înveţe limba strămoşéscă: o dorinţă acésta, care caracteriséză pe poporulŭ românŭ de pretutindenea.

Organele guvernului bucovinénŭ însĕ, aprópe cu aceeaşĭ duşmăniă, ca la noi organele guvernului ungurescŭ, lucréză în contra acestei sânte dorinţe a confraţilorŭ noştri din Bucovina, ignorândŭ instrucţiunea română şi uneltindŭ contra limbei române.

Spre a proba acésta, ajunge sĕ amintimŭ, după „Revista Politică“, unŭ singurŭ casŭ:

Intr'o comună se dusese inspectorulŭ şcolilorŭ de districtŭ, însoţitŭ de inspectorulŭ ţĕrei, ca sĕ inspecteze o şcólă.

După ce cerură dela învĕţătorŭ mai multe informaţiunĭ cu privire la obiectele propuse, şi după ce aflară, că pe lângă altele învĕţătorulŭ propune şi limba română, inspectorii numiţĭ rĕspunsĕră amêndoi împreună, că: *limba română nu trebue propusă*; *pĕcatŭ de a perde timpulŭ cu româna!*“

Acéstă agitaţiune anti-română duréză în Bucovina de vre-o 50 de anĭ. Mai înainte lucrulŭ mergea mai în ascunsŭ, acum însĕ se lucréză pe faţă şi în modŭ directŭ. Acestei agitaţiunĭ i-a succesŭ pe încetulŭ a reduce limba română la gradulŭ de a 2-a limbă în ţéră, ér acum unii veneticĭ au mersŭ şi mai departe, voindŭ a reduce limba română la gradulŭ de a 3-a limbă în ţéră, aşa că mai întâi sĕ fiă limba germană, măcarcă Germanii suntŭ cei mai puţinĭ în Bucovina, după ea sĕ urméză limba rusésca şi numai în alŭ treilea locŭ limba românéscă.

In faţa acestorŭ împrejurărĭ „Revista Politică“ cere, cu dreptŭ cuvêntŭ, de-o-parte ca representanţii consiliului şcolarŭ, representanţii corporaţiunilorŭ autonome, precum şi cei din parlamentulŭ centralŭ sĕ céră guvernului sémă pentru ceea ce facŭ organele sale, ér de altă parte ceialalţĭ cetăţenĭ românĭ sĕ ţină cu tótă energia la drepturile acordate lorŭ prin lege, sĕ urmeze esemplulŭ Polonilorŭ din Galiţia, alŭ Boemilorŭ, Slovenilorŭ etc. carĭ încă avură odată sórtea poporului românŭ din Bucovina. In direcţiunea acésta „Revista Politică“ propune de-ocamdată următórele:

„1. Comunele românescĭ se întrebuinţeze în afacerile lorŭ interne, precum şi în corespondenţele cu tóte autorităţile publice, numai limba românéscă; sĕ-i silésca decĭ pe notarii lorŭ sĕ înveţe românesce, ér de nu, sĕ le dee drumulŭ ocupândŭ posturile lorŭ cu Românĭ.

2. Inscripţiunile de pe tabelele de prin sate, carĭ astăḑĭ mai tóte suntŭ nemţescĭ, sĕ fiă românescĭ. Este lucru de rîsŭ, că într'unŭ satŭ, în care nicĭ unŭ săteanŭ nu scie nemţesce, tabla de pe podŭ ḑice: „Das schnelle Fahren ist bei Strafe von 2 fl. verboten.“ Totŭ aşa de bine se putea face acéstă inscripţiune şi în limba francesă, englesă, orĭ chinesă; efectulŭ ei ar remâné acelaşĭ, adecă nu ar fi înţelésă de cei ce umblă pe podŭ. Totŭ aşa şi inscripţiunile cele nemţescĭ dela respântiile drumurilorŭ, de pe tabla dela casa comunală, scólă ş. c. l. trebue înlăturate şi în loculŭ lorŭ puse inscripţiunĭ românescĭ. Fiindŭ comunele autonome, atêrnă aceste mĕnunţişurĭ numai dela voinţa lorŭ. La alte popóre se pune pe acestŭ lucru unŭ preţŭ fórte mare. Croaţii din Agramŭ indignându-se au spartŭ mai anţĕrţŭ tablele cu inscripţii maghiare, pe care le-au fostŭ pus Ungurii. Frumóse esemple în privinţa acésta ne dau şi Italienii, Slovenii, Cehii şi Polonii din împĕrăţia nóstră. Déră ce ne trebuescŭ esemple din ţĕrĭ streine? Sĕ ne uitămŭ, ce facŭ celelalte naţionalităţĭ la noi acasă! In Suceava locuitorĭ polonĭ nu-s, şi totuşĭ negustorulŭ şi ciobotarulŭ polonŭ pune tablă cu inscripţiă polonă. Pentru cine? Ce vĕ pasă? Elŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

CEI DOI RIVALĬ.

Intêmplare criminală, trad. de **Petra-Petrescu.**

Dumartin a fostŭ transportatŭ în cetate, în închisóre. Elŭ ḑicea că nu este vinovatŭ, dér nimenĭ nu-lŭ credea.

In cetate şi'n întregŭ ţinutulŭ, îndată ce se rĕspândise faima omorului, toţĭ îlŭ ţineau vinovatŭ şi vocea poporului îşĭ făcuse judecata înainte de a fi adusŭ justiţia vre-o hotărîre.

Pertractarea finală judecătorésca s'a decisŭ sĕ se ţină în curtea sfatului din Bruxella. Acésta se ţinù cu mare pompă, după cum era obiceiu sĕ se facă, când era vorba de îndeplinirea drepturilorŭ şi libertăţilorŭ vechĭ ale cetăţenilorŭ din Ţĕrile de josŭ. Aceste drepturĭ şi libertăţĭ şi-le câştigaseră numai de curêndŭ, scuturândŭ jugulŭ spaniolŭ, ceea ce i-au costatŭ multe vieţĭ de ómenĭ. Intre acestea, instituţia ca oraşe şi ţinuturĭ singuratice sĕ'şĭ pótă face dreptate, fără o ingerinţă mai înaltă, era una din cele mai de căpetenia.

Acusaţiunea se basa pe împrejurările, ce le cunóscemŭ, destulŭ de agravante: ura nedumerită a acusatului faţă cu victima asasinatului, cum şi starea lui de totŭ sdrobită.

Când se rădicà Dumartin ca sĕ se apere, era în starea celui ce sĕ'néca şi'şĭ mai rădică odată mânele din undele furióse pentru a se cufunda pe vecii vecilorŭ.

Cuvintele lui au fostŭ cam acestea:

„In ḑiua omorului, diminéţa, eşisem la câmpŭ, sĕ vĕdŭ décă au aratŭ slugile mele. Că m'am dusŭ aşa de diminéţă, s'a întêmplatŭ fiindcă nu durmisem peste nópte; în timpulŭ din urmă nu durmiam nopţĭ întregĭ. Pe câmpŭ am găsit multă neorânduială. Lucrărĭ, carĭ trebuiau de multŭ sĕ fiă gata, nicĭ nu erau începute. Deodată audŭ unŭ gemetŭ durerosŭ venindŭ dinspre drumulŭ mărginaşŭ cu moşia mea. Mĕ ducŭ acolo şi mĕ cuprinde o grózǎ. Aflu unŭ omŭ plinŭ de sânge luptându-se cu mórtea. O clipă am statŭ nemişcatŭ, pe urmă m'am reculesŭ, mĕ apropiu de nefericitulŭ, a cărui faţă, acoperită cu sânge şi pămêntŭ, nu se putea cunósce. Apucŭ o batistă aruncată lângă rănitŭ, mĕ apropiu de elŭ şi mĕ încercŭ sĕ-i oprescŭ sângele, care i-se scurgea din pieptŭ. După aceea mĭ-am luatŭ batista mea, acésta, care zace aicĭ pe masă şi care va servi ca dovadă în contra mea, am udat'o în pârîulŭ din apropiere, ca sĕ ştergŭ faţa nefericitului. Spălându-lŭ recunoscŭ în elŭ pe vechiulŭ şi noulŭ meu rivalŭ, Iacob Wanheelden. Elŭ se uità la mine înspăimântatŭ. Abunăsémă îşĭ gândea că s'a întorsŭ ucigaşulŭ ca sĕ-şĭ termine crima fiorósă. Sĕ vorbéscă nu putea. Atuncĭ îmĭ trăsni în capŭ ideea grozavă: décă te vorŭ găsi aicĭ, vorŭ ḑice că tu eştĭ ucigaşulŭ lui. Părăsescŭ îndată loculŭ omorului şi fugŭ către casă. Numai ajunsŭ acasă bagŭ de sémă, că hainele îmĭ suntŭ pătate cu sânge, de cum îngenunchiasem lângă Wanheelden şi că batista o uitasemŭ lângă elŭ. Sĕ mĕ reîntorcŭ era prea târḑiu. Şi de nu te vorŭ mai afla acolo — ḑiceam în mine — batista ta totŭ este acolo. Fiăcare te va crede vinovatŭ. Gândindŭ la acésta, eram sĕ înebunescŭ de frică. Ce sĕ facŭ? Schimbŭ hainele, iau banĭ la mine şi începŭ a scrie epistola nesfârşită, care se află în mâna judecătoriei. Celelalte suntŭ cunoscute. Gura mortului e mută. Rogŭ pe bunulŭ Dumneḑeu sĕ lumineze mintea judecătorilorŭ, sĕ nu îi lase a aduce o hotărîre, care ar condamna pe unŭ nevinovatŭ.“

Dumartin vorbise cu mai multă limpeḑime şi mai multŭ curagiu decum se aştepta dela omulŭ celŭ palidŭ şi înfrântŭ. A fostŭ totuşĭ o încordare supraomenéscă. Când se puse sĕ şédă, picăturĭ marĭ de sudorĭ îi curgeau pe frunte şi capulŭ şi-lŭ plecà pe pieptŭ.

Se formulà întrebarea despre vinovăţia acusatului. Juraţii se retraseră. Când reapărură, toţĭ aşteptau ca celŭ mai bĕtrânŭ sĕ pronunţe o sentinţă unanimă de condamnare. Da, l'au declaratŭ vinovatŭ de omorŭ, nu însĕ în unanimitate. Unspreḑece juraţĭ se pronunţară „că este vinovatŭ“, alŭ doispreḑecelea că „nu este vinovatŭ“. Istorisirea acusatului, ḑicea acesta, că o ţine de probabilă, ér dovedile aduse contra lui, nu le aflà destulŭ de convingĕtóre.

Unulŭ însĕ n'a pututŭ hotărî. Judecătorii condamnară pe Dumartin la mórte cu securea.

Acéstă sentinţă se esecută în curêndŭ pe piaţa cea mare din Bruxella. Piaţa era înţesată de publicŭ, care voia sĕ fiă faţă la scena din urmă a înfricoşatei drame. „Cocoşu 'ntorsŭ“ — aşa ḑicea poporulŭ acum condamnatului — urcà eşafodulŭ clătinându-se, vorbele lui, prin carĭ, pentru ultima óră, mărturisea că nu este vinovatŭ, abia se mai auḑiră. Căutăturile lui înspăimântate asupra mulţimei şi a eşafodului, trădau o frică până la paroxism.

voesce sĕ afirme esistenţa sa ca polonŭ în Suceava. Eră la noi Românii — comunelŏ întregĭ — pun table cu inscripţii nemţescĭ. Ce voescŭ ele sĕ afirme prin acésta? Totŭ aceea, ce afirmă şi acei Românĭ bucovinenĭ, carĭ îşĭ scriu numele lorŭ leşesce, boinăcesce séu nemţesce, adecă — sĕ fiă cu ertare: Prostia propriă.

3. Tóte scrisorile înaintate de persóne private de naţionalitate română cătră autorităţile publice sĕ se facă numai în limba românéscă. Astfelŭ îi vomŭ aduce pe funcţionarĭ la convingerea, că trebue sĕ cunóscă şi limba românéscă, décă le e dragŭ sĕ stea la postulŭ lorŭ.

4. In consiliele comunelorŭ urbane Românii ar trebui sĕ vorbéscă numai românesce, afirmândŭ astfelŭ esistenţa elementului românescŭ şi prin oraşe. Totŭ aşa, credemŭ noi, ar trebui sĕ facă şi representanţii din consiliulŭ scolarŭ alŭ ţĕrii, precum şi cei de prin celelalte corporaţiunĭ, luându-se după esemplulŭ celorlalte naţionalităţĭ din Austria.

5. Venimŭ acuma la corporaţiunea cea mai însemnată din ţĕră, la dieta Bucovinei. Odinióră rĕsuna şi aicea graiulŭ românescŭ, pe când trăia Alexandru şi George Hurmuzachi şi pe când era deputatŭ şi parochulŭ Samuilŭ Andrievicĭ din Ceahorŭ. Astădĭ se aude odată în şése anĭ cuvêntulŭ „giuruescŭ" şi la deschiderea şi închiderea fiăcărei sesiunĭ cuvêntul „sĕ trăéscă," care rĕsună în corŭ ca unŭ ecou la încheierea cuvêntărilorŭ nemţescĭ ale preşedintelui adunării. Şi acésta se întêmplă astădĭ, când se dice, că în Bucovina a venitŭ la putere partida naţională românéscă. Nu se află nicĭ în una din celelalte provincii ale Austriei o partidă naţională, care, fiindŭ în maioritate în parlamentulŭ provincialŭ, sĕ întrebuinţeze în discusiunile sale limba minorităţii din oposiţiă, ér nu limba sa naţională. Cumcă acésta este o abnormitate, trebue rĕ recunóscă şi capii noştri politicĭ. Déră vina este a timpurilorŭ trecute, pe când cultivarea limbei românescĭ prin scólile nóstre — şi prin casele boerescĭ — era cu totulŭ negligiată. Pe atuncĭ a crescutŭ o generaţiune românéscă, care astădĭ nu scie vorbi românesce. Şi vorba vechiă dice: Ce nu învêţĭ în tinereţe nu scii la bĕtrâneţe. Déră rĕulŭ acesta se póte vindeca uşorŭ, décă capii noştri politicĭ vorŭ dori sĕ-lŭ vindece. Avemŭ o pleiadă de tinerĭ zeloşĭ, talentaţĭ şi cu cunoscinţe vaste, carĭ vorbescŭ şi scriu o limbă românéscă clasică. Cu aceste elemente active şi luminate trebue sĕ se împrospeteze partida naţională. Cu cât mai curêndŭ va face ea acésta, cu atâta mai repede va cresce puterea şi vada ei. Atuncĭ se va puté reîntroduce şi limba românéscă în discusiunile dietei din Cernăuţĭ, un lucru, pe care-l cere imperios demnitatea nóstră naţională, *căci poporŭ fără limbă, ca némulŭ lui Israilŭ, nu voim şi nu dorimŭ sĕ fimŭ.*"

SCIRILE DILEI.

D-lŭ *Teodorŭ F. Negruţŭ*, învĕţătorŭ în Mureşŭ-Ludoşŭ, va deschide şi în anulŭ acesta unŭ *cursŭ pentru propunerea industriei de casă*, ce se va ţiné în şcóla română gr. cat. din Mureşŭ-Ludoşŭ începêndŭ din 15 Iunie şi până în 15 Iulie s. n. Se vorŭ propune între altele diferite soiurĭ de împletiturĭ fine din iérbă de mare impodobite cu trestiă sclipiciósă etc. etc. Doritorii de a participa la acestŭ cursŭ vorŭ avé sĕ plătéscă 7 fl. pentru instrucţiă, 3 fl. pentru procurarea materialelorŭ necesare.

Recomandămŭ acéstă nobilă întreprindere atenţiunei învĕţătorilorŭ românĭ din părţile acelea, ér zelosului învĕţătorŭ, d-lui F. Negruţŭ, 'i dorimŭ succesŭ deplinŭ!

***

In adunarea generală ordinară a *Associaţiunei din Aradŭ pentru cultura poporului română*, ţinută în Aradŭ la 14 Maiu c. sub preşedinţa Ilustrităţii Sale D-lui Episcopŭ Ioanŭ *Meţianu*, s'a raportatŭ, că averea Associaţiunei constă din 2212 fl. 57 cr. banĭ gata şi deosebite pretensiunĭ restante la membri. Faţă cu anulŭ trecutŭ fondulŭ efectivŭ s'a sporitŭ cu 258 fl., adăugêndŭ, că în anulŭ trecutŭ Associaţiunea a datŭ la 3 învĕţăcei 3 ajutóre de câte 10 fl. S'a hotărîtŭ totodată, ca pe viitorŭ sĕ se dea din fondulŭ acestei Associaţiunĭ 4 stipendii de câte 20 fl., anume două din ele pentru tinerĭ carĭ cercetéză şcóla, ér alte 2 pentru învĕţăcei de meseriaşĭ.

***

Rectificarea listelorŭ de alegătorĭ dietalĭ pentru anulŭ 1889. — Comisiunea pentru conscrierea alegĕtorilorŭ însărcinată cu rectificarea listelorŭ şi-a începutŭ lucrările ei, care le va continua timpŭ de optŭ dile, în care intervalŭ fiăcare îndreptăţitŭ a fi alegĕtorŭ, care n'a fostŭ indusŭ în listele electorale din anulŭ trecutŭ, póte sĕ céră rectificarea, presentându-se între orele 3—5 posmeridiane în localulŭ de dare strada Căldărarilorŭ Nr. 518 b.

Cei ce n'au fostŭ induşĭ în lista trecută sĕ nu întârdiă dér a cere înscrierea lorŭ.

***

D-lŭ *Dr. Emilŭ Codru* e numitŭ *medicŭ alŭ Sinaei*. D-lŭ Codru sĭ-a făcutŭ studiile la Viena şi este şi specialistŭ în bólele de copii, bóle de piele şi sifilis.

***

După cum spunŭ diarele din Bucuresci, sĕptĕmâna acésta s'a făcutŭ la institutulŭ bacteriologicŭ de acolo *prima inoculaţiune cu virus rabicŭ preventivŭ*, la unŭ soldatŭ muşcatŭ de unŭ câne turbatŭ, *prin metoda d-lui dr. Babeşŭ*, directorulŭ acelui institutŭ şi profesorŭ la facultatea de medicină. Soldatulŭ, căruia 'i s'a făcutŭ acéstă primă inoculare, era fórte nepăsătorŭ; elŭ rîdea, pe când medicii erau emoţionaţĭ, gândindu-se, că nu toţĭ cei inoculaţĭ cu virus preventivŭ potŭ scăpa de urmările fatale ale turbării. — Aşadéră primulŭ pasŭ este făcutŭ şi de aci încolo cei muşcaţĭ de cânĭ turbaţĭ nu vorŭ mai avé lipsă sĕ mérgă la Parisŭ, ci numai la Bucurescĭ.

***

Preşedintele comisiunei înterimare din Craiova a adresatŭ unŭ apelŭ cătră Craiovenĭ, prin care le spuse, că regele României şi-a esprimatŭ dorinţa, ca *diferitele municipalităţĭ sĕ nu cheltuiască banii contribuabililorŭ pentru serbarea de 10 Maiu.* De altă parte „Gazeta Săt." este informată, că Regele şi-ar fi esprimatŭ dorinţa se se cumpere de rêndulŭ acesta mai bine cucuruzŭ pentru sătenii carĭ ducŭ lipsă de hrană, decâtŭ sĕ se speseze banii cu paradele prea marĭ ale acestei dile.

***

După spusa diarelorŭ italiane, d-şóra *Teodorini* va cânta în viitórea stagiune la Roma, la teatrulŭ „Argentina", sub impresa cunoscutului impresariu Canori.

***

Unŭ academicianŭ ungurŭ a întreprinsŭ o călĕtoriă în ostulŭ Europei. In Cetinje poposi la *principele Muntenegrului*, sĕ-lŭ asigure, că Ungurii scriu cu multă simpatiă despre poporulŭ lui şi îi recomandă mai alesŭ unŭ capitulŭ din cartea lui Réthy despre originea limbei române. Capitolulŭ i-lŭ va traduce academicianulŭ în franţuzesce şi apoi prinţulŭ în sêrbesce, sĕ îlŭ facă cunoscutŭ şi ţĕrei sale. — Décă Hunfalvy s'a păcălitŭ în Viena la congresulŭ orientaliştilorŭ, Réthy póte avé mai multŭ norocŭ la unŭ poporŭ, care abia a ajunsŭ sĕ priméscă mai deunădĭ primulŭ codice de legĭ....

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

In şedinţa a X-a a Sinodului s'a încinsŭ o discusiune înfocată asupra cestiunei atinse în raportulŭ generalŭ alŭ Consistorului, care vorbesce de „încordărĭ între membrii bisericei" şi de unŭ „spiritŭ de partidă," ce se manifestă „între mirenĭ şi preoţĭ" şi care este atâtŭ de „pronunţatŭ," încâtŭ, décă nu va înceta, ameninţă binele şi prosperarea bisericei."

Comisiunea de 9 a făcutŭ două propunerĭ: una a majorităţii şi alta a minorităţii.

Proiectulŭ de conclusŭ alŭ **majorităţii**, presentatŭ de d-lŭ dr. **Ioanŭ Mihu**, şi primitŭ de sinodŭ, sună aşa:

In considerare, că spiritulŭ de partidŭ, indicatŭ în alinea ultimă a raportului consistorului plenarŭ Nr. 2464 Plen. esistă, şi încă într'o mĕsură îngrijitóre;

în considerare, că acestŭ rĕu esistă şi se nutresce cu preferinţă în centru, şi încâtŭ efectele lui se manifestă mai multŭ orĭ mai puţinŭ şi în afară, acésta nu este decâtŭ resultatulŭ rĕului esistentŭ şi nutritŭ aci în centru;

în considerare, că feţe bisericescĭ în lipsa de respectulŭ datoritŭ capului bisericei, fără a căuta în casulŭ datŭ la forulŭ competentŭ sanarea gravaminelorŭ, ce crede a avea, alérgă la jurnale politice, şi acolo conlucrândŭ şi ei, tractéză afacerĭ strînsŭ bisericescĭ în modŭ tendenţiosŭ cu scopulŭ de a propaga neîncrederea faţă de capulŭ bisericei şi prin acésta a slăbi autoritatea archiereului şi a instituţiunilorŭ bisericescĭ atâtŭ înaintea fiilorŭ bisericei înseşĭ, câtŭ şi mai cu deosebire înaintea strĕinilorŭ — Se decide:

1. Sinodulŭ cu adêncă durere ia actŭ de cele constatate mai susŭ, şi condamnă pornirile duşmănóse, ce suntŭ puse la cale în viéţa socială, şi cu deosebire în unele diare contra persónei Escelenţiei Sale archiepiscopului actualŭ le condamnă cu atâtŭ mai vêrtosŭ, pentru că ele au ajunsŭ până a sgudui pacea internă, şi a pune în pericolŭ evidentŭ interesele vitale ale bisericei.

2. Sinodulŭ însărcinéză pre organele competente sĕ aplice tótă rigórea canonică-disciplinară în contra acelorŭ persóne din sînulŭ bisericei, carĭ mediat séu imediatŭ vorŭ încerca sĕ continue acele pornirĭ rĕutăcióse, regretândŭ, că acésta nu s'a întêmplatŭ până acuma.

3. Incâtŭ privesce causa disciplinară a protopresbiterului Simeonŭ Popescu, sinodulŭ — fără a intra în meritulŭ causei — ia actŭ de cele cuprinse în nota presidială cu Nr. 1328/888, esprimându-şi totodată dorinţa, ca Escelenţia Sa archiepiscopulŭ şi metropolitulŭ, încâtŭ va fi posibilŭ, sĕ evite delegarea altui forŭ streinŭ pentru judecarea în casulŭ presentŭ, şi alte asemenea casurĭ, compunêndŭ eventualulŭ forŭ disciplinarŭ din membrii senatului strînsŭ bisericescŭ, nepreocupatŭ în causă."

Minoritatea prin d-lŭ *Rubinŭ Patiţa*

Sentinţa se mai cetì odată, apoi se duse în deplinire.

Trecură anĭ de dile.

Crima istorisită, cu urmările ei, era aprópe ştérsă din amintirea contemporanilorŭ, când apărù de nou în discuţia dilnică, de astă dată în altă lumină, în adevĕrata ei formă.

Seriosŭ şi cu paşĭ grăbiţĭ, însoţit de unŭ băiatŭ, care suna din când în când unŭ clopoţelŭ, trecea unŭ preotŭ prin stradele Bruxellei, ducêndŭ unui omŭ, ce trăgea sĕ móră, sânta cuminecătură. In strada regală băiatulŭ deschide uşa casei unui negustorŭ de frunte şi intrară amêndoi lăsândŭ în urma lorŭ o mulţime de curioşĭ, carĭ se grămădiră la uşă.

„Ce este, cine móre? se întrebau ómenii.

„Bogatulŭ Tenboosch" — rĕspunseră unii — „s'a bolnăvitŭ deodată. Medicii spunŭ, că nu e nicĭ o scăpare".

„Cu elŭ se duce unŭ omŭ evlaviosŭ, bunŭ, care a ajutatŭ multe case sĕrace", dicea o femeiă bĕtrână.

„Dér, ĕtă aicĭ e băiatulŭ preotului, sĕ'lŭ întrebămŭ pe elŭ!".

Acesta însĕ nu rĕspunse, ci se duse mai departe. Nu peste multŭ se întórse însoţitŭ de unŭ judecătorŭ de frunte din oraşŭ. Mulţimea nu mai îndrăsnea sĕ întrebe băiatulŭ, din contră se împrăştiă cu respectŭ.

Intr'una din odăile d'asupra ale fruntaşului neguţătorŭ, pe care ómenii îlŭ ţineau de prea fericitŭ, zăcea în agoniă Daniel Tenboosch, adesea fórte invidiatŭ. Mobilarea casei era strălucită. Mobilele erau din lemnŭ întunecatŭ de Palisandru, cu perine de mĕtasă roşiă şi covórăle marĭ, aduse din Smirna prin corăbii de Antwerpa înăduşiau sgomotulŭ paşilorŭ. Patulŭ în care zăcea bolnavulŭ era acoperitŭ cu nisce perdele garnisite cu broderii scumpe de Bruxella.

Presenţa acestorŭ obiecte scumpe nu mai causa bucuriă proprietarului lorŭ... Căutăturile lui erau aţîntite la viitorulŭ plinŭ de misterii. Simţia, că în câteva minute eternitatea îi va cere sufletulŭ; mormêntulŭ, corpulŭ şi gândurile éră îi alérgă într'unŭ trecutŭ înfricoşatŭ despre care va trebui sĕ dée sémă în viitorŭ.

Cuvintele, carĭ bĕtrânulŭ muritorŭ le adresă servitorului lui D-deu şi servitorului justiţiei pămêntene, rĕsunau încet şi erau întrerupte de resuflărĭ adêncĭ, erau totuşĭ pronunţate c'o anumită hotărîre ca de unulŭ care e firmŭ decisŭ a se descărca de ceva care i apasă de multŭ inima.

„Domnilorŭ," dise Tenboosch, „sciţĭ prea bine, că de mai mulţĭ anĭ s'a condamnatŭ la mórte unŭ birtaşŭ cu numele Henri Dumartin, pentru că ar fi ucisŭ pe unŭ anume Iacob Vanheelden. Unspredece juraţĭ au disŭ că e vinovatŭ, unulŭ a fostŭ de părere contrară. Dumartin murì pe eşafotŭ. Acela unulŭ din juraţĭ am fostŭ eu. Eu nu numai că credeamŭ în nevinovăţia nefericitului, dér chiarŭ sciamŭ cine este adevĕratulŭ ucigaşŭ. Acésta firesce n'am spus'o celorlalţĭ juraţĭ, pentru că ucigaşulŭ — eram eu însumĭ."

Cei doi ascultătorĭ se uitau încremeniţĭ unulŭ la altulŭ. Credeau că bolnavulŭ aiuréză de frigurĭ.

Dér bolnavulŭ continuă:

„In tinereţele mele, după cum sciţĭ, eram unŭ marinarŭ sĕracŭ. Din Antwerpa m'am suitŭ pe o corabiă a căpitanului Lauriot. Aicĭ mĭ-am începutŭ cariera. Pentru dibăcia şi hărnicia mea, pe încetul, am fostŭ înaintatŭ de alŭ doilea pilotŭ. Odată ne aflamŭ într'o călĕtoriă, a cărei scopŭ era sĕ trecemŭ prin mai multe porturĭ din rĕsăritŭ. Dér mai întêiu am trasŭ în portulŭ de Veneţia unde descărcarămŭ o parte din ale nóstre, pentru a încărca alte mărfurĭ preţióse.

„Sfêrşisemŭ aprópe tóte afacerile, când, ĕtă, audimŭ veştĭ rele. Hoţĭ de mare îndrăsneţĭ, numiţĭ piraţĭ, se dicea că atacă tóte corăbiile de comerţŭ şi că Marea mediterană ar fi nesigură.

„Căpitanulŭ Lauriot hotărî sĕ nu părăséscă portulŭ de Veneţia, până când o corabiă de rĕsboiu veneţiană nu va fi împrăştiatŭ pe piraţĭ şi până când marea nu va fi sigură. Spre scopulŭ acesta căpitanulŭ îşĭ demisionă totŭ personalulŭ care acuşĭ se împrăştia în tóte părţile căutându'şĭ ocupaţiune pe alte corăbii. Numai pe mine şi pe ântêiulŭ pilotŭ ne oprì ca sĕ păzimŭ corabia, ca dându-se ocasiune, sĕ mergemŭ cu ea mai departe. Ântêiulŭ pilotŭ era ca şi mine tînĕrŭ, cu numele Jacob Vanheelden. Intr'una din dile, pe când căpitanulŭ nostru se afla în cetate la unŭ banchetŭ datŭ de factoriştii comercianţĭ ai ţĕrilorŭ de josŭ, Vanheelden îmĭ descopere unŭ planŭ de totŭ blăstĕmatŭ pentru o crimă infernală. Imĭ propuse ca împreună sĕ ucidemŭ pe căpitanulŭ şi proprietarulŭ „Stelei de Brabant," aşa se numia corabia. Sĕ luămŭ în posesiune corabia cu tóte preţiósele ei şi sĕ ne cam mai ducemŭ. M'am înfioratŭ de o faptă atâtŭ de nelegiuită, dér cugetulŭ că mĕ voiu face bogatŭ, fórte bogatŭ, învinse

din comisiune a propusŭ următórea resoluțiune:

„Sinodulŭ archidiecesanŭ constată cu durere, că în archidiecesa nóstră, și anume în centru, esistă o luptă de partide, care amenință interesele bisericei, și care luptă ocupândŭ o parte din presa nóstră română, deja a degeneratŭ în atacurĭ necuviinciόse îndreptate în contra capului bisericei, și în contra altorŭ fețe bisericescĭ.

Sinodulŭ archidiecesanŭ este de firma convingere, că sub împrejurările date susŭ indigitata luptă póte avea cele mai triste urmărĭ pentru biserică, 'șĭ esprimă speranța, că tote organele și tóte fețele bisericescĭ, uitândŭ disonanțele trecutului — 'șĭ vorŭ tinde mâna frățesce spre a înainta binele bisericei, și a asigura instituțiunile nóstre constituționale bisericescĭ.

La casŭ, când acéstă speranță nu s'ar împlini, sinodulŭ autoriséză pe organele competente de a procede cu tótă rigórea în contra acelorŭ persóne bisericescĭ, carĭ prin continuarea luptei de partidă ar periclita interesele și instituțiunile nóstre bisericescĭ. — Incâtŭ privesce afacerea disciplinară a protopresbiterului Simeonŭ Popescu, sinodulŭ nefiindŭ competente, o remite veneratului Consistoriu și 'șĭ esprimă dorința, ca acéstă afacere sĕ se finaliseze conformŭ legei câtŭ mai curêndŭ."

Fată cu propunerile de mai susŭ deputatulŭ *Diamandi Manole* a făcutŭ propunerea următóre:

Avêndŭ în vedere, că Escelența Sa domnulŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ în cuvêntarea presidială, prin care a deschisŭ actuala sesiune sinodală, ni-a designatŭ ca propagatorĭ a-i spiritului de partidŭ în biserică pe o sémă de ómenĭ unii chiar în funcțiunĭ superióre bisericescĭ, carĭ, conduşĭ fiindŭ de interese personale și de ură nestêmpĕrată, s'au unitŭ cu elemente, care prin graiu viu, și prin diarele lorŭ combatŭ pe Escel. Sa, ca sĕ provóce o rĕsturnătură în biserică;

avêndŭ în vedere, că sinodulŭ nu este chiematŭ a se pronunța în cestiunĭ personale și în afacerĭ, în care ura este luată ca motorŭ;

avêndŭ in vedere, că sinodulŭ nu póte și nu trebue sĕ discute cu diarele politice;

avêndŭ în vedere, că interesele bisericescĭ cerŭ, ca sinodulŭ sĕ fie feritŭ de orĭ și ce discuțiunĭ, cărora fórte lesne li s'ar pute da unŭ caracterŭ politicŭ, se ia următórea resoluțiune.

1. Sinodulŭ nu póte sĕ între în discutarea cestiunilorŭ personale puse în cuvêntarea presidială, în raportulŭ generalŭ alŭ consistorului în afacerea suspendărei d-lui protopopŭ Simeonŭ Popescu, ci se mărginesce a reproba cu tótă asprimea orĭ și ce propagandă făcută în sînulŭ bisericei contra Esc. Sale domnului archiepiscopŭ și metropolitŭ, și pentru orĭ și ce rĕsturnare esprimândŭ dorința, ca Es. Sa d-lŭ archiepiscopŭ sĕ se folosésçă în înțelegere cu Ven. consistorŭ archidiecesanŭ de tóte mijlócele legale, ca sĕ suprime acea propagandă, décă ea în adevĕrŭ esistă.

2. Sinodulŭ reprobă cu tótă asprimea orĭ ce încercare de a introduce în sînulŭ bisericei discusiunĭ politice, îșĭ esprimă dorința, ca Es. Sa d-lŭ archiepiscopŭ și metropolitŭ sĕ ia în înțelegere cu veneratulŭ consistorŭ; cuvintele mĕsurei, ca fețele bisericescĭ și funcționarii bisericescĭ, în esercițiulŭ funcțiunilorŭ lorŭ, câtŭ și în calitatea lorŭ de diregĕtorĭ ai bisericei, sĕ respingă orĭ și ce influențe politice și sĕ susțină numai și numai interesele bisericei.

3. Câtŭ în deosebĭ pentru afacerea suspendărei domnului protopopŭ Simeonŭ Popescu, sinodulŭ, neavêndŭ nicĭ o competență disciplinară, îșĭ esprimă dorința, ca Venerabilulŭ consistorŭ archidiecesan, ca organŭ competentŭ, sĕ resólve câtŭ mai curêndŭ afacerea acésta conformŭ regulamentului de procedură în cause disciplinare.

Procesulŭ „Caliculuĭ".

Clușiu, 23 Maiu.

Adĭ s'a pertractatŭ și procesulŭ de pressă alŭ „Caliculuĭ". Acusațiĭ, preotulŭ Mihaiu *Pacreanu* din Lugoșŭ și redactorulŭ Ionŭ *Popa*, ce s'au presentatŭ înaintea juriului, au avutŭ de apĕrătorŭ pe d-lŭ advocatŭ *Coroianu*.

Pertractarea s'a făcutŭ sub președința d-lui *Peterffy*, acusatorŭ a fostŭ d-lŭ dr. *Biró*.

După constituirea juriului s'a cititŭ actulŭ de acusare, în care se spune, că d-lŭ Popa a fostŭ trasŭ la rĕspundere pentru versurile din No. 9, 1 (13) Sept. 1887 întitulate „Doine celebre" —versurile se ocupă de *Korkán Péter*, fostŭ solgăbirĕu și acum subnotarŭ alŭ Caraș-Severinului. Espresiunile „Caliculuĭ" implică delictulŭ de calumniă și vĕtămare de onóre. In decursulŭ cercetării d-lŭ Popa a numitŭ ca autorŭ pe M. Pocreanu. Fiindŭ ascultatŭ M. Pocreanu a recunoscutŭ că elŭ e autorulŭ „Doinelorŭ celebre" și în urma acestei declarațiĭ este acusatŭ de delictulŭ prevĕdutŭ în § 259 alŭ codicelui penalŭ, ér pentru redactorulŭ Popa se pretinde pedepsirea conform §. 134, p. 6 și § 39 alŭ procedurei penale din 1852.

Procurorulŭ susține în vorbirea sa mai alesŭ, că cuvêntulŭ „stricatŭ" nu însémnă altceva, decâtŭ că Korkán Péter a falsificatŭ lista alegĕtorilorŭ și prin urmare că acusatulŭ l'a calomniatŭ.

Acusatulŭ Pocreanu declară că nu póte vorbi unguresce și lasă advocatului sĕŭ apĕrarea, nu cunósce pe Korkán și nu a voitŭ sĕ'lŭ vateme.

Adv. Coroianu, într'unŭ discursŭ mai lungŭ, arată că versurile nu conțin calumniă, că Korkán nicĭ nu e numitŭ cu numele și așa procurorulŭ nicĭ nu e fostŭ în dreptŭ sĕ pășéscă în numele lui contra acusațilorŭ.

D-lŭ Popa a vorbitŭ glumețŭ spunêndŭ între altele că „Caliculŭ" se citește mai în tótă Europa, acolo unde suntŭ mai puținĭ cititorĭ. Imputarea de renegatŭ nu-i calomniă.

După o replică a procurorului și a apĕrătorului președintele făcu unŭ resumatŭ și citi întrebările cătră jurațĭ. Juriulŭ s'a consultatŭ ½ de oră și președintele Albach Géza împărtăși verdictulŭ Cu 9, contra 3 vot., Pocreanu și Popa au fostŭ declarațĭ vinovațĭ. Tribunalulŭ a condamnatŭ pe Pocreanu pentru calumniă la 300 fl. amendă și pe Popa la 100 fl. pentru negligiarea atențiunei cuvenite.

Pocreanu și procurorulŭ s'au multămitŭ cu sentința, Popa insinuă cerere de nulitate.

Literatură.

Fóia bisericéscă și scolastică apare de 2 orĭ pe lună în Blașŭ. Redactorĭ rĕspundĕtorĭ: *Dr. I. Rațŭ* și *Al. Uilăcanŭ.* Nr. 16 dela 15 Maiu n. cuprinde în partea bisericéscă: Ioanŭ Inocențiu S. B. Clainŭ de Szad (urmare). —Sĕ fundămŭ grânare bisericescĭ-școlare. — Diverse. In partea scolastică: Sciința medicală și necesitatea de a o popularisa, de dr. Iónŭ Uilăcanŭ. — Epistole de pe terenulŭ pedagogiei practice (urmare) de V. Gr. Borgovanŭ. — De lipsă e manualŭ de geografiă în a 3-a clasă a școlei poporale? de P. Ungureanu. — Desertulŭ și caravanele. — Joculŭ copiilorŭ (poesiă) de V. B. Muntenescu. — Apelŭ cătră d-nii învĕțătorĭ, de Teodorŭ F. Negruțŭ. — Poșta Redacțiunei.

Convorbirĭ literare, ce aparŭ odată pe lună în Bucurescĭ sub direcția d-lui Jacobŭ Negruzzi, cuprindŭ în Nr. 2 dela 1 Maiu: Iconografia lui Traianŭ, de A. Odobescu. — Din esperință, de T. Maiorescu. — Gasparŭ Grațiani (tragediă în 5 acte), de I. Slavicĭ. — Satiră, de A. C. Cuza. — Don Quischote de la Mancha, trad. de S. G. Vĕrgolicĭ (urmare). — La crișma verde; In umbra de gardine (poesiĭ), de T. Robeanu. — Tu vreme; Sonetŭ (poesii) de N. Volenti. — Academia română. — Bibliografiă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Budapesta, 25 Maiu. — Din causa mersului încetŭ alŭ desbaterilorŭ în camera deputaților din Viena nu s'a putută încă stabili până acum terminulŭ de conchemare a delegațiunilorŭ. Probabilŭ că sesiunea următóre ordinară a delegațiilorŭ se va ține numai la tómnă.

Viena, 25 Maiu. — Scirea „Gazetei de Colonia" despre *visița* ce voiesce sĕ o facă *Impĕratulŭ Austriei* în curêndŭ *Regelui Italiei* cu ocasiunea manevrelorŭ militare din Bologna a produsŭ în cercurile politice o viuă atențiune.

Seraievo, 25 Maiu. — Consululŭ rusescŭ de aicĭ a plecatŭ fără veste înainte cu câteva dile și s'a dusŭ peste Croația în orașulŭ bosniacŭ Brczka, a călĕtoritŭ mai departe dealungulŭ Drinei spre a visita granița sêrbo-bosniacă. Călĕtoria, care verisimilŭ numai din întêmplare coincide cu năvălirea bandei muntenegrene, este cu tóte aceste fórte observată.

Petersburgŭ, 25 Maiu. — Țarulŭ a disŭ cătră deputațiunea, care l'a învitatŭ la jubileulŭ de nouĕ sute de anĭ în Kiev: „Sperezŭ că sĕrbătórea jubileului nu va fi conturbată prin sgomotulŭ armelorŭ. Tóte silințele mele au ținta de a asigura Rusiei pacea."

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 25 Maiu st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.53	Vênd.	8.55
Argintŭ românescŭ .	„	8.48	„	8.50
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	104.—	„	105.—
Discontulŭ	6½—8 pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.70
Renta de hârtiă 5%	85.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.04
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.30
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	98.75
Renta de argintŭ austriacă	80.10
Renta de aurŭ austriacă	109.50
Losurĭ din 1860	134.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	868.—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.12
Londra 10 Livres sterlinge	126.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ urgurescŭ	121.75
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	276.60
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	277.40
Renta de hârtiă austriacă	78.35

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

chiar și asupra iubirei mele cătră bravulŭ căpitanŭ, care mi-a fostŭ totdéuna binefăcĕtorŭ și prietinŭ părintescŭ. Lauriot sosesce târdiu nóptea, noi ilŭ prindemŭ ilŭ omorîmŭ și cadavrulŭ ilŭ cufundămŭ în lagună. Tóte hârtiile corăbiei cădură în mânile nóstre. Ne angagiămŭ nisce matrosĭ și scăpândŭ neîmpiedecațĭ luămŭ drumulŭ înspre apusŭ. In Barcelona amŭ vêndutŭ tótă marfa, mai târdiu și corabia. Câștigulŭ însemnatŭ l'am împărțitŭ în părțĭ egale. Nu multŭ după aceea mĕ aședai aicĭ în Bruxela am deschisŭ unŭ negoțŭ, la începutŭ cu intențiune, fórte restrînsŭ, ca sĕ nu producŭ nicĭ unŭ prepusŭ. Incetulŭ cu încetulŭ l'am totŭ lărgitŭ și fiindcă în ce băgamŭ banii aveamŭ norocŭ, averea și vĕda mea crescea mereu. Liniștitŭ și fericitŭ cu tóte astea n'am fostŭ nicĭ odată. pentru că chipulŭ celui ucisŭ ilŭ vedeamŭ adesea înaintea sufletului meu amăritŭ. — Vanheelden rĕmase credinciosŭ chemării de marinarŭ și se făcu nevĕdutŭ, dorința mea însĕ ca în viĕță sĕ numai vĕdŭ nicĭ odată pe tovarășulŭ fărădelegii mele, nu s'a împlinitŭ. Intr'o di mi se anunță unŭ omŭ, care dicea că'mĭ este cunoscutŭ din tinerețe. Când intră în odaia mea, recunoscŭ în elŭ pe Vanheelden, deși trecură multĭ anĭ la mijlocŭ. Elŭ îmĭ spuse că cu timpulŭ șĭ-a perdutŭ tótă averea și stórse o sumă însemnată dela mine. Rugarea mea sĕ părăséscă țéra, rĕmase fără succesŭ, din contră îșĭ cumpără o casă și deschise birtulŭ dela „Cocoșu'ntorsŭ înderĕptŭ," dér unŭ timpŭ îndelungatŭ îmĭ dete pace, încâtŭ credeamŭ c'am scăpatŭ cu banii ce mĭ i-a storsŭ odată. Intr'o di mĕ învită pe nóptea viitóre la o întâlnire pe unŭ drumŭ părăsitŭ de pe câmpŭ. Presupunêndŭ o nenorocire am urmatŭ provocării. Vanheelden îmĭ descopere că sórtea lui nu-lŭ mulțumesce de locŭ, eu totușĭ i-așŭ putea împlini o dorință, care l'ar pute face fericitŭ.

Imĭ cerea pe fiă-mea, uniculŭ copilŭ în căsĕtoriă. Spaima mea era nemărginită. Acéstă copilă, am disŭ în mine pe care o iubescŭ mai multŭ ca orĭ-ce în care vĕdŭ pe mamă-sa cea mórtă așa de timpuriu, ea nu trebue sĕ vină în atingere cu fărădelegea, ea sĕ nu se împărtășéscă de blăstĕmulŭ, care zace asupra părintelui ei. Tremuramŭ la gândulŭ de a-mĭ înoredința copila unuĭ păcătosŭ bĕtrânŭ și prăpăditŭ. L'am îmbiatŭ cu banĭ, dér m'a respinsŭ dimbindŭ îșĭ renoi cererea, amenințândŭ că mĕ va sili, décă nu voiu vrea de voiă bună. Dér cum pute sĕ mĕ siléscă, nu era elŭ vinovatŭ întocmai ca și mine? nu trebuia sĕ se témă și elŭ décă s'ar descoperi fărădelegea nóstră? Când i-am reflectatŭ acestea, mĭ-a rĕspunsŭ, că elŭ se va sci scăpa. Casa lui cu trebile ce se facŭ în ea, o póte vinde în fiă-care di și apoi ar pleca în țĕrĭ depărtate, unde nu ar ajunge justiția Țĕrilorŭ de josŭ. Fiind odată scăpatŭ în felulŭ acesta, prin o a treia persónă ar sci descoperi totŭ lucrulŭ cu documente nerestumabile. Dicêndŭ acestea scóse din busunarŭ unŭ vânzolŭ de hârtii vechĭ."

Erau actele corăbiei „Stéua de Brabant", pe carĭ credeamŭ, că le-a nimicitŭ de multŭ. Din acestea eșia la ivélă, că spusa nóstră de odinióră, că amŭ fi fostŭ demisionațĭ de căpitanulŭ Lauriot dimpreună cu celalaltŭ personalŭ, nu este adevĕrată. Intre hârtii erau și dovedĭ despre vêndarea corăbiei și a mărfii de pe ea. Vĕdêndŭ eu acestea, am începutŭ a'lŭ ruga și a'lŭ conjura sĕ se lase de propusŭ. Elŭ stăruia cu atâtŭ mai tare în pretensiunea lui. Atuncĭ mĕ cuprinse o putere diavoléscă, îmĭ apucŭ cuțitulŭ din buzunarŭ și'lŭ înfigŭ în pieptulŭ mișelului. Ĭi mai rĕmase putere sĕ s'arĕ la mine și sĕ mĕ prindă de gâtŭ. Se încinse între noi o luptă înfricoșată, eu îi mai dau o lovitură și cade fără putere la pĕmêntŭ. Vedeamŭ că móre. Iute punŭ mâna pe hârtii și mĕ depărtezŭ. Incă nainte de a se crepa de diuă eramŭ la mine a casă. Astfelŭ o fărădelege după multĭ anĭ trase după sine altă fărădelege. A treia jertfă a fostŭ nenorocitulŭ Dumartin pe care nu'lŭ puteamŭ scăpa fără sĕ mĕ acusŭ pe mine de cele douĕ omorurĭ".

Tenboosch sfĕrșise.

Douĕ ore mai târdiu era unŭ cadavru.

Cercetările făcute pe urma mărturisirei lui, constatară, că cele spuse de elŭ au fostŭ adevĕrate.

Toțĭ compătimeau acum pe nenorocitulŭ Dumartin și voiau sĕ ajute familiei cădute în miseriă. In catedrala sântei Gudula se cetiră de-a rândulŭ mai multe slujbe pentru odihna celui executatŭ. Fata lui Tenboosch se duse într'o mănăstire, unde se rugă neîntreruptŭ pentru repausulŭ sufletescŭ alŭ tatălui ei consacrându-șĭ săracilorŭ tótă grija, până la adâncĭ bĕtrânețe.

La „Cocoșu 'ntorsŭ" din Bruxela, bĕtrâna birtășiță istorisesce orĭ și cui, care vré s'o asculte, astă întêmplare mișcătóre din timpurĭ de multŭ trecute.

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 10 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	91—	92.¼
Renta rom. amort. 5% . . .	89.—	90.¾
Renta convert. 6%	90.—	90.¾
Impr. orașŭ. Buc. 20 fr. . . .	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	104.—
„ „ „ 5% . . .	89.¾	70.¼
„ „ urban 7% . . .	103.—	103.½
„ „ „ 6% . . .	96.—	97.—
„ „ „ 5% . . .	85.½	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Leĭ. .	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	—.—	—.—
Ac. de asig. Națională. . . .	—.—	—.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	15.¾	16 —
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	15.¾	16.—
Florinŭ valóre austriacă . . .	2.—	2.2

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Sz. 2909—1887 tkv.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiróság mint tkvi hatosàg által közzététetik hogy Bucsum-Poján gör. keleti egyház végrehajtatonak fegyházra itélt Morariu Moisze végrehajtás szenvedö elleni 30 frt. töke ennek 1884 Május 18-töl 6% 29 frt. költségek és jár. behajtása végett az abrudbányai kir. járásbiróság területén tartozó Bucsum községi 541 tjkben foglalt következö ingatlanok kir. kincstárnak málomhozi-tulajdonjoga érintetlen hagyása mellett

Sór-szám	helyr-szám	Megnevezés	becsérték frt.	kr.	bánat pénz frt.	kr.
1	4091	kaszál.	25		2	50
2	4107	„	127		12	70
3	516%/2	kert	7			70
4	5172/2	ház (	160			
	4173	Zud 6 ny. (	40		20	

és tartozékai Bucsum községben a község házánál megtartandó nyilvános biroi árverésen 1888 évi *Iulius hó 5-án* d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának a biroi kiküldött kezéhez leendö elöleges letétele mellett elfognak adatni. Vevö köteles a vételárnak felét 15 nap alatt más felét az árverés jogerőre emelkedésétöl számitandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a Gyulafehérvári kir. adó-hivatalnál 39,423 sz. igazság ügy ministeri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

Adrudbányán 1888 évi Ianuár hó 17-én.

M. kir. j.-biróság mint t.-könyvi hatóság.

Publicare de licitațiă.

Din partea Comitetuluĭ parochialŭ românŭ gr. or. alŭ Sf. Treimĭ din Brașovŭ, preurbiulŭ Tocile, se escrie licitațiă minuendă pentru zidirea a optŭ odăĭ pentru femeĭ bĕtrâne în curtea bisericeĭ Sf. Treimĭ, din fundațiunea generosuluĭ Ioanŭ G. Manu.

Licitația se va ținea în *19 (31) Maiu a. c. la 2 óre după améḑă* în scóla română de pe Tocile.

Ca basă a licitațieĭ va servi planulŭ, preliminariulŭ de spese și condițiunile de licitațiă care se potŭ vedea la d-lŭ epitropŭ parochialŭ Ioanŭ Stinghe.

Prețulŭ strigăreĭ este de 5466 florinĭ v. a.

Măeștriĭ amatorĭ de a licita sĕ se presenteze la terminulŭ numitŭ avêndŭ a depune vadiu de 10% dela prețulŭ strigăreĭ. Până la licitațiă se primescŭ și oferte închise cu acelașŭ vadiu, în care oferentulŭ sĕ declare că se supune condițiunilorŭ de licitațiă.

Brașovŭ, 5 (17) Maiu 1888.

Vasilie Sfetea,
președinte

65,2—2

Rugămŭ pe d-niĭ abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numeriĭ de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.